

نام‌ی‌ک به نام‌کانی سه‌باح نجد‌ری شاعیر.. د‌شاد کاوانی نووس‌ر و خند‌گر

نام و‌ک به‌دوادا چوونی بی‌و‌ا

به وانی‌نی من نام‌گ‌ین‌و‌ ل‌ چ‌ش‌نی ت‌ای ت‌رازوو و‌ای‌ هیچ
ل‌ای‌کیان به ئ‌و‌یتر پ‌وان‌ ناکر‌ت‌.

د‌شاد کاوانی نووس‌ر و خند‌گر

پ‌ش‌کی

شاراو‌نیی‌ م‌ژوو‌ی ئ‌د‌بیاتی نام‌ ت‌از‌نیی‌، ل‌ن‌و‌ ک‌ای‌ و
ف‌ره‌نگ‌ی ئ‌د‌بیاتی جیهان گ‌گ‌کی ک‌نی ه‌ی‌، به گ‌گ‌ین‌و‌ی بجمی
ئ‌د‌بی و ئ‌الیگ‌ی‌ دید و به‌چوونی نووس‌ران پ‌شتیان به
نام‌گ‌ین‌و‌ به‌ستوو‌، به‌م‌ش نام‌کان به‌ن‌ت‌ به‌ش‌ک ل‌ پ‌ویستی
ق‌ناغ‌کانی ئ‌د‌بیات‌.

نام‌ ل‌ ئ‌د‌بیاتی جیهانی به‌ نمو‌ن‌

دیارت‌رین نام‌کانی ئ‌د‌بی جیهانی نام‌کانی پ‌ترارکی شاعیر ل‌
سا‌کانی ۱۳۳۷ به ۱۳۴۷ ت‌نیا ئ‌و‌ی شاعیر خ‌یی گ‌یداون‌ت‌
ژمار‌یان د‌گات‌، ۳۴۷ و ئ‌و‌ی ل‌ د‌و‌ای ئ‌و ل‌ای ک‌ک‌ر‌و‌کانی
نام‌کان د‌گات‌ ۱۳۶۵ نام‌. جگ‌ نام‌کانی ل‌ ئ‌ل‌ب‌ر کام‌ به‌ ماریا
ک‌زاریس و دیک‌فیسکی به‌ براک‌ی و نام‌ی خ‌ش‌ویستی ن‌وان ئ‌انت‌ن
چ‌خ‌ف و ئ‌گ‌ا ک‌نپ‌ر، نام‌کانی ک‌فکا و چ‌ندین نمو‌ن‌یتر ک‌
س‌نگ‌کی ئ‌د‌بی م‌زنیان ه‌ی‌ ل‌ جیهان‌.

ئ‌د‌بیاتی نام‌ و نام‌کاری، به‌ س‌رچاو‌ی‌کی گ‌رنگ‌ی ئ‌د‌بی
داد‌ندر‌ت‌، ل‌ ئ‌م‌ ل‌ ک‌ت‌ای‌ی‌کانی س‌د‌ی بیست‌م به‌د‌وا به‌ ه‌ی‌
پ‌ش‌ک‌وت‌نی ت‌ک‌ن‌ل‌ژیا، ئ‌و ئ‌ون‌ق و گ‌رنگ‌ی و باق و بریق‌ی
نام‌ن‌ت‌.

نام‌ ز‌ر گ‌رنگ‌ به‌ نزیک‌بوون‌و‌ ل‌ ناخ و ئ‌ند‌ش‌ی نووس‌ران و
ئاگاداربوون ل‌ د‌خ و ش‌و‌ و ناو‌کی نام‌کان و ق‌ناغ‌ی م‌ژویی
نام‌ک‌ی ت‌دا نووس‌راو‌ و د‌زر‌و‌ی‌از و نه‌نی و م‌د‌لووک‌انی
ئ‌دیبان و نووس‌ران‌ ک‌ ن‌یانتوو‌ یان گ‌ر‌کیان ن‌بوو‌، ل‌ د‌ق و
نوسین‌کانیا‌ندا د‌رب‌ن و باسی بک‌ن‌.

(ل‌ نووسین‌کید‌ا م‌ان‌نوسی به‌ناوبانگی لوبنانی بیع جابر ئاوها

د نووسنه: گډر د تڼوټ بۀ کافکا ثاشنا بیت و لۀ نژیکه و بېنا سیت، د ست مـدـر کـشـک و دادگای، لاپـهـکـانی ئـمـریکا و بـدـگـان هـمـدـر و، نا کافکای استـقـینـه لـوـدا نیـه، بـهـکوو لـنـو نام و یاداشتنامـکـانی دایـه و بـهـه لـوـدا بـی بـگـه). بـه زانیاری زیاتر بـیـع جابر: پارادکسی نووسین- وـرـگـهـانی: شوان ئـحمـد- لـهـاوکراوـکـانی ناوـندی هونـری و بـشـبـیری ئـندـشـه- چاپی دووـم، 2016.

نام لـنـوان ئـدیـبانی کورد دا

سـبارـت بـه ئـدـبیـاتی کوردی زـهـر نامـی دیاری ئـدـبین هـن، کـه لـه ناوـندی ئـدـبی کوردی دا بـهـنـتـه جـگـای پـشت پـهـستنی ووانینی ئـدـبی و هـندـکیان جـگـه لـهـبار ئـدـبیـه کـشان دا بـهـنـتـه هـیـهـاشکراکردن و بـهـدـستـوـدانی زانیاری کـسی لـهـسـر شاعیرانی کورد، کـه بـه نـوـکـانی دواي خـپـان ماونـتـو. بـه تـایـبـتی نامـکـانی نالی بـه سالم و پیرمـهـر بـه هاوـهـکـانی بـه هـهـسـهـنگـندی شیعریـه تی و نامـگـهـیـنـوـکـانی عـلاـئـه ددین سـجـادی. چـنـدین نموونـی دیکـی هاوشـو لـه ئـدـبی کوردی هـن، کـه تا نموونـه کـتـبی بـی تاڅـگـه و وشـه و هـهـوـست نامـکـانی شـرکـه بـهـکـس کـکردنـو و ئامادـکردنی کامـران سوبحان.

کتـبی نامـه وکـه بـهـدوادا چوونی بـهـو.

ئـوـی من گـرـهـکمـه لـهـسـر بوـستم. دواين کـتـبی نامـه وکـه بـهـدوادا چوونی بیرو، کـتـبیـه کی ۱۴۴ لاپـهـکـانی و خـی لـه ۳۴ نامـی ئـدـبی دـبـینـتـو کـه هاوـهـی ئازیزم علی مستـفـا ئامادـی کردوون لـه دووتوـی کـتـبیـه دا وـزارـتی بـشـبـیری لـه ساـی ۲۰۲۱ چاپ و وشاندنی بـه کردو. ئـم کـتـبیـه بـشـبـه کی ئـو نامانـه کـه بـه سـهـبـاح بـهـنـجـدی شاعیر لای ژمارـه یـک لـه شاعیر و ئـدیـبانی هاوـهـی شاعیر وکـه هـهـر نامـیـه کی دیکـی ئاسایی کـسی بـه شاعیر نـهـدر اوون و بـهـپـی بـهـرواری نامـکان و ناوی نامـنووسانـو بـه یزبـندی بـه کراو.

ئـوـی نامـکان لـه نامـی ئاسایی جیا دـکـاتـو و هانی ئامادـکار و وـرـگـری نامـکـانی داو کـه بـیـخـنـه بـهـرچـاپ و کـی بـهـنـو، کـه پیشووتر نامـه بـهـنووسراو بـه زینجیر یـهـک نووسین بـهـاویکردونـتـو. ئـوـی جـگـای سـهـرنـج نامـکان تـنـیا پـهـیـوست نیـه بـه ژبانی کـسی شاعیر، بـهـکوو نامـکان پـهـن لـه مـغزای شیعری و ووانینی جودای کـمـهـهـه نووسـهـر و شاعیر دیاری کورد، کـه لـه جـگـای نامـکانـو و پـهـودانگ و هـهـسـهـنگـاندیان بـه ئـزموون و دـقی شعریـه تی بـهـنـجـهـر کردو.

هەر لښو نامگانېش دا باسې کسانې دیک و هاندېک ژمونی تری شاعیرانې دیک کراو، بلمش دشم نام وک بډواداچوونې بیروا وک تښتښتن و وږگرتنې بیر و بډ چوونې نامنووسان چاوی ل بکرت و بډت سږچاو یډکیش ب لککښو وې ژدې و توژیندو وې زانستی ل سږی نما بکرت.

بډ چوونې گشتگیری نامگان

من نام وېت بډلای ځنډی بابډ تیو دا بچم چونک نامگان ل کډم ډک دیدگا و ژمویون و مډ عریفی جیا جیا و ئاستی باش و خراپی نامنووسان هاتوو، ک پر ل وډنای شیعری و ژندشم و فکر و فښفښ زاتې کډسگان. ل ژو وې ک من دنډدا و مایې تښفکرین و قوو بوونو وې ک کډ نامگان ل سږ سږ شت هاوسازن.

یډم: پاکیزې و بډ اډتې شاعیر.

دوو م: بږزی ئاستی شیعریېتې شاعیر.

سیېم: یاخوونې ډنجدږ و وښتان و دژبږی ل هډمبږ نډ یارانې ژمویونې شیعریېتې دا.

دوو لایې نې نامگان

زږبږی نامگان وک وډام بوون ب نامگانې پښوو ک ل رډنجدږ و ب کډسی نامنووس نږدراوون، ځزیا ژ و نامانې ک وډامن ب وډامی نامگان و ژوانیش ک پرسیار بوون ب وډامدانو وې نامگان، ژمانیشان دځست پ نامگان ژ و کات خوښږی نامگان ل مږاق نډمانو و تښتښتن ل بابډتی بوونې ناو ډکې نامگان ئاسانتر د بوون. ب واینې من نامگډیندو ل چښنی تې تږرازوو وایې هیچ لایکیان ب ژو وېتر پډوان ناکرت.

نام وک هډ شتنې از

ل هاندېک ل نامگان پښیمانې و ژسډف، دووری و غوربډت، ب نومډبوون و هیوابډاووې ژدیبگان زږ ب وونې دږدک وېت و زږبښیان وک ئارامگډی ک د روونې ل نامگانیان دا سډ باح رډنجدږیان وک و وگډی کې باوې از و هډ چوونې ناخیان چاول کړدوو، تږزی غږیبیان ل لای سډ باح ډنجدږ دا تډکاندوو، پیر نامنووسگان ترسې هډو رینې گوې تډم نیان ب گډاو تډو، گډنجانیش نډیا نشارد تډو مډیل د کډ جوانې شیعریېتیان ل باخی رډنجدږ گو بگرت.

پډیامې نامگان

لە لاکەیتەر و رنجدار بەت و ستگی هەشتی جوانی و نازکی و پاکیزیی و وشە پەپوولەکانی نامنووسان و کە لەسەر شیعرییەتی ئێو دا پەخشان نامەکانیان لە وەسف و پەداھەگوتن و دەرختنی خەشیستی ناو و یان شتەتە سەر کاغەز و کردویانەتە ملوانکەیک بە دیداری دووری ئەوانیان.

لە بەشەک لە نامەکان بە وونی دەرەكەوت کە نامنووسان داوای هاوکاری ئێدەبی و وەرگرتنی بەچوون لە نامەبەنووس کردوو لە هەندەکیان پەچەوانەیی.

لە کەتایی دا

لە پەراویزی کەتایی تەگیشت و خوێندەوێم بە سەرچەم نامەکان گەیشتم بە دوو دەرئەنجام. کە ی نامەکان لە چوارچێوەی دەرەبەینی خەشیستی شکانەنی تینووییەتی دیداری تەمەنی شاعیر و دوورپەرزییەتی لە ناوێندی دەرکەوتن دا. هەر وەها وەک هەنگری خەم و پەرەشی نامەنووسان بە نامەبەنووسراو کە وەک کەسێکی دەرەسەز و بوەر و خەبەختکەرێکی ئێدەبی کوردی لەیان ئەوانیوو. نامەکان ئەچوونەتە بابەتی مەراییی و پەهەنگوتن بەکوو موحامەد لێکی ئێدەبی جوانن وەکوو هەیی وەنای سەباح رنجدەری شاعیریان کردوو.